

**UCHWAŁA NR LXVIII/459/2024
RADY MIEJSKIEJ W BIAŁYM BORZE**

z dnia 31 stycznia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia i realizacji gminnego programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na
2024 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), oraz art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U z 2023 r. poz.901 z późn. zm.); Rada Miejska w Białym Borze uchwala, co następuje:

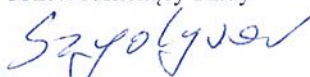
§ 1. Przyjmuje się i przystępuje do realizacji gminnego programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2024 rok, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Białego Boru.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

RADA MIEJSKA
w Białym Borze
woj. Zachodniopomorskie

Przewodniczący Rady

Włodzimierz Szydywar

Program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” Gminy Białý Bór na 2024 rok

Wstęp

Program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” Gminy Białý Bór na rok 2024, zwany dalej „programem”, jest odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają przed gminą zachodzące procesy demograficzne, a także jest elementem lokalnej polityki społecznej w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów, w szczególności niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia.

W ostatnim okresie obserwowany jest wzrost liczby seniorów wymagających bezpośredniego wsparcia ze strony instytucji pomocowych, w tym przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białym Borze. Znaczna liczba seniorów żyje w samotności, niejednokrotnie w ubóstwie, zmagając się ze złym stanem zdrowia.

Kierując się troską o bezpieczeństwo osób starszych, które nie są w stanie np. poprzez wsparcie rodziny zabezpieczyć podstawowych potrzeb, celowe jest podejmowanie różnorodnych działań.

Program stanowi dodatkowy system wsparcia, który będzie w stanie skutecznie reagować na potrzeby seniorów, zapewniając im godne warunki życia i poczucie bezpieczeństwa.

Program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” Gminy Białý Bór na rok 2024 jest kontynuacją działań podejmowanych na rzecz seniorów przez Gminę Białý Bór, w tym realizacji edycji Programu w latach 2022-2023.

W ramach programu istnieje możliwość uruchomienia i świadczenia usług opiekuńczych w formule usług sąsiedzkich, ukierunkowanych na wsparcie społeczne i pomoc w codziennych czynnościach, a także dostęp do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych.

Program ma na celu zapewnienie większej elastyczności w udzielaniu pomocy, która może być świadczona adekwatnie do potrzeb. Wsparcie w ramach usług sąsiedzkich może być przyznane osobie samotnej w wieku 60 lat i więcej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona oraz osobie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a rodzina, także osoby bliskie, takie jak wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Program wykorzystuje również nowe technologie, w tym narzędzia wspomagające opiekę nad seniorami tzw. opaski bezpieczeństwa, pozwalające na monitorowanie samopoczucia osób starszych przez ich bliskich. Teleopieka stanowi idealne rozwiązanie, szczególnie dla osób samotnych, zarówno tych, którzy nie potrzebują usług całodobowych i nie korzystają na co dzień z usług opiekuńczych jak również może stanowić istotne uzupełnienie wsparcia realizowanego w postaci tych usług.

Świadczone seniorom w ramach programu wsparcie oraz działania podejmowane w tym zakresie będą przebiegały sprawniej, a seniorzy uzyskają pomoc m.in. w czynnościach dnia codziennego oraz zyskają poczucie bezpieczeństwa w swoim miejscu zamieszkania.

I. Podstawa prawna programu:

Program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” Gminy Biały Bór na 2024 rok umożliwia pozyskanie przez gminę w 2024 r. wsparcia finansowego, ze środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa w zakresie realizacji zadań własnych, określonych w:

- art. 17 ust. 2 pkt 2a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, z późn. zm.), tj. organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich,
- art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, z późn. zm.), tj. podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

II. Ocena sytuacji warunkująca realizację programu:

Na potrzeby niniejszego Programu przyjmuje się, że senior to osoba w wieku 60 lat i więcej. W Gminie Biały Bór na dzień 31 grudnia 2023r. liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały wynosiła **ogółem 4.891 osób**, w tym:

- **osoby w wieku poprodukcyjnym 1112 osób** (kobiety od 60 roku życia, mężczyźni od 65 roku życia), co stanowi – **22,73%** ogólnej liczby mieszkańców, w podziale:

- 717 to kobiety w wieku 60+ co stanowi 14,66% ogółu liczby mieszkańców,

- 395 to mężczyźni w wieku 65+, czyli 8,07% ogółu liczby mieszkańców.

Osoby w starszym wieku przeważnie posiadają bliską rodzinę, większość z nich jednak prowadzi gospodarstwa jednoosobowe. Seniorzy wskazują, że w większości przypadków utrzymują poprawne relacje z najbliższą rodziną i sąsiadami. Mogą liczyć na doraźne lub stałe wsparcie, najczęściej w formie usług typu: zakupy, sprzątanie, pomoc w umówieniu wizyty u lekarza. Jednakże są również osoby starsze, które pomimo posiadania rodziny borykają się z problemem samotności, odrzucenia, braku zainteresowania ich problemami czy potrzebami. Taka sytuacja przyczynia się także do izolacji społecznej, przejawiającej się unikaniem nawiązywania szerszych kontaktów, choćby sąsiedzkich.

Z wewnętrznych danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białym Borze, prowadzącego systemowe rozeznanie potrzeb społecznych na terenie gminy wynika, że osoby starsze, nie stanowią jednorodnej grupy pod względem sprawności, stanu zdrowia, sytuacji rodzinnej, wykształcenia, sytuacji materialnej i mieszkaniowej, aktywności społecznej i zawodowej. Pewna liczba osób z tej kategorii, to osoby pracujące zawodowo, mimo posiadanych świadczeń emerytalnych, inni świadczą pomoc na rzecz rodziny, część jest zaangażowana w działalność społeczną, ale pewien potencjał tkwiący w tej grupie nadal jest niewykorzystany. Dotyczy to osób w dobrym, w stosunku do wieku, stanie zdrowia i sprawności psychologicznej.

Wśród osób w wieku poprodukcyjnym jest grupa mieszkańców wymagająca częściowej pomocy osób innych z uwagi na ograniczenia sprawności psychoruchowej. Grupa ta korzysta z pomocy rodziny, z pomocy znajomych, usług opiekuńczych świadczonych przez instytucje.

Jeszcze inna kategoria mieszkańców jest całkowicie uzależniona od pomocy i opieki osób innych.

Seniorzy borykają się z wieloma trudnościami dnia codziennego. Istotny wpływ na jakość życia seniorów mają:

- problemy zdrowotne z powodu utrudnionego dostępu do specjalistów,
- poczucie utraty bezpieczeństwa związane ze spadkiem dochodów przy stale zwiększających się wydatkach egzystencjonalnych,
- osamotnienie spowodowane rozluźnieniem się więzów rodzinnych (duża odległość od zamieszkania dzieci i wnuków, ich kariery zawodowe), utrata współmałżonka, przyjaciół, znajomych,
- zagubienie, bezradność wobec skomplikowanej rzeczywistości,
- poczucie nieużyteczności – po przejściu na emeryturę rozluźnienie, a czasem przerwanie kontaktów zawodowych, brak pomysłów na dalsze życie, brak przygotowania do życia na emeryturze, ograniczenie i utrata sprawności, uzależnienie od pomocy.

Przy postępującym zjawisku starzenia się społeczeństwa, rola osób starszych w życiu społecznym będzie coraz bardziej istotna, a problemy i potrzeby tej grupy coraz silniej odczuwane.

III. Cele programu

1. Zapewnienie usług wsparcia na rzecz seniorów w wieku 60 lat i więcej, zamieszkujących na terenie Gminy Biały Bór, poprzez organizowanie usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich, wpisujących się we wskazane w programie obszary.
2. Poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób w wieku 60+ przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

IV. Adresaci programu

Adresatami programu są osoby w wieku 60 lat i więcej, zamieszkujące na terenie Gminy Biały Bór, które mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzące samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkające z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

V. Podmioty realizujące program osłonowy

Program osłonowy realizuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białym Borze jako samorządowa jednostka pomocy społecznej we współpracy z innymi jednostkami. Nadzór nad programem osłonowym prowadzi Burmistrz Białego Boru.

VI. Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu

1. Program będzie realizowany w terminie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2024 r.
2. Do programu zakwalifikowane zostaną osoby zamieszkałe na terenie Gminy Biały Bór, zgłaszające się bezpośrednio do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białym Borze.
3. Do programu można zakwalifikować osoby spełniające kryteria w nim określone, nawet jeśli mają przyznane decyzją usługi opiekuńcze. Wsparcie udzielane w ramach

programu można traktować jako uzupełnienie usług świadczonych przez opiekunki, co da gwarancję większej elastyczności udzielanej pomocy, która nie musi być ograniczona konkretnymi dniami i godzinami, a może być świadczona adekwatnie do zaistniałych potrzeb.

4. W ramach realizacji programu, gmina może realizować usługę wsparcia w modułach:

- **Moduł I** – zapewnienie wsparcia osobom samotnym w wieku 60 lat i więcej w zakresie rozwoju działań samopomocowych poprzez usługi opiekuńcze świadczone w formule usług sąsiedzkich.
Rada Miejska w Białym Borze w oddzielnej uchwale określi szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług.
Sposób udzielania pomocy w ramach Modułu I programu jest taki sam jak przy realizacji usług opiekuńczych, przy zastosowaniu procedur przyznania świadczeń z pomocy społecznej, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
- **Moduł II:** obejmujący dostęp do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu wsparcie w miejscu zamieszkania seniorów w wieku 60 lat i więcej, którzy mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, (zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia lub orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym bądź znacznym albo równoznaczne orzeczenie wydane przez ZUS/KRUS) prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.
Usługa „opieki na odległość” polega na całodobowym monitorowaniu użytkowników opasek bezpieczeństwa.

VII. Ochrona danych osobowych

1. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej jest administratorem danych osobowych seniorów, udostępnianych za pośrednictwem infolinii oraz danych kontaktowych przedstawicieli wojewodów, udostępnianych w związku z realizacją i rozliczeniem programu.
2. Wojewoda Zachodniopomorski jest administratorem danych kontaktowych przedstawicieli gmin pozyskiwanych w ramach realizacji i rozliczania programu.
3. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białym Borze jest administratorem danych osobowych w zakresie danych osobowych pozyskanych do celów realizacji programu.

VIII. Finansowanie, monitoring programu

1. Środki na realizację działań w ramach programu będą pochodziły z:
 - dotacji celowej budżetu państwa, na dofinansowanie zadań własnych z zakresu pomocy społecznej, udzielonej na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, przy czym wysokość dotacji nie może przekroczyć 80% kosztów realizacji zadania,
 - środków własnych gminy nie mniej niż 20% kosztów całkowitych realizacji zadania.
2. Koordynację, monitoring oraz nadzór nad realizacją Programu sprawuje Burmistrz Białego Boru.

3. Z realizacji programu zostanie sporządzone sprawozdanie roczne uwzględniające obszarów zawartych w programie „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2024 r. w terminie do 30 stycznia 2025 r.

Przewodniczący Rady

Szydywar
Włodzisław Szydywar